

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyilvántartás és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadhatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eokstein B. hird. irod. Bécében: Schalek H., Dukas M., Opellik A., Daube G. L. és társánál és Herndl. Brünben: Stern M.

Nyitási díj petitsora 10 kr.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztó önégegyező szövetkezet«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Szövegszerkesztési közlemények.

V.

A szövegszerkesztést a midőn beszereztük, a telepítés egyik s legnehezebb feltételén át-estünk, legyen az akor nemesített, akár direkttermő, a jelenlegi szorongatott viszonyok között nagyon nehezen lehet hozzájutni drága pénzért is. De tegyük fel, hogy a betelepítéshez szükséges mennyiségű vessző beszerezhető, most más nem marad hátra, mint kiültetni; igen, ha úgy gondolkoznánk, mint a régi öregek. De a viszonyok megváltoztak, a tudomány előre ha-adt, a mely kétségbevonhatatlanul kiderítette egyik vagy másik munkának az előnyét és hátrányát. A jelen korban a földvelmező szövegszerkesztésénél, illetve az új szőlők beállításánál igen fontos, sőt a legfontosabb szerepet a föld kellő megforgatása, rigolozása játssa.

A rigolozás a-att valamely területnek bizonyos mélységre való megforgatását értjük s habár a munkálatot különbözőzőkpen végezzük, célunk mégis ugyanaz. t. i. fokozni a művelendő talaj termőképességét, felhasználván minden módot, a melynek helyes alkalmazásával növényeink élénk tenyésztését biztosítjuk.

Törekvésünk tehát oda irányul, hogy a hosszú éven keresztül a termelés által

kielt, kimerült talajt más, tápanyagokban gazdagabb földréteggel kicseréljük s a porhanyósítás által a művelendő növényeink gyökerei hálózatát is minden irányban erős fejlődésre segítjük. A rigolozás említett előnyei mellett legkevésbé sem szabad az eddig kevésbé méltányolt, de igen nevezetes tényező figyelmen kívül hagyni; azt t. i. hogy a mély porhanyósítás által a nap sugarai melegének, a légkör szabad hozzáférhetőségének utat nyitva, a talajt jóval mélyebbé tesszük, a melyhez a csapadékok ép oly könnyen való felvétele és oldékony hatása járulván, mindazon kellékek birtokába jutunk, melyek által a gyökerek gyors fejlődését s a föld feletti rész erősebb fejlődését biztosítottuk és pedig minden eshetőségekre! Ugyanis a hosszantartó esőzésekkel a felesleges nedvesség a felporhanyítás által az altalajba szűrődhetvén, nem lehet okozója oly káros befolyásoknak, mint azt a kevésbé mélyen porhanyított talajnál az eliszapolás, a talaj megsavanyodása gyakran előidézhetnek. Ugyanez áll a hosszantartó szárazságnál, amennyiben itt megfordítva a felső rétegből elpárolgó nedvesség, az altalajból a föld hajszóvességénél fogva könnyen pótoltatik, hasonló egy égő lámpához, a melynek lángja az olajat fölsvívja, akként szívja fel a nap melege a nedvességet a föld felső rétegből s adja átgőzött alakjában a lének. Az eképen porhanyított

talajból a nedvesség gyorsan elpárolog, a szükséges vízmennyiséget más rövidebb ideig tartó szárazságnál is öntözéssel kellene pótolnunk, a mi magasabb helyeken és a víz távollét- miatt teljesen kivihetetlen, a fáradsága és költsége kívül pedig sok időt igényel, az idő pedig már-már nálunk is kezd pénztlé érni. Mindezek alapján tehát könnyen beláthatjuk, hogy mély porhanyítással, egyenletes melegségű, nedvességű s így egyenletes hőmérsékű talajt nyerünk, a mely a beleüleltet növényeinket minden befolyástól megóvjaa.

A mi az idejét illeti a rigolozásnak, a hol a viszonyok megengedik az ősz vége, a tél eleje a legkedvezőbb időszak, sőt egész tél folyamán alatt végezhetjük, ha ezt a föld mélyebb befolyása nem akadályozza.

A forgatás mélységére nézve minden esetben az alsó és felső talaj egyenlő vagy eltérő voltát s a művelendő növények kívánalmait kell tekintetbe vennünk, de általában a szőlőnövény talajának fordításánál a talaj összetétele határozza meg azt, hogy milyen mélyen forgassunk. P. o. kötött agyagos talajban 70—80 cm. mélyre, könnyű homokos talajban 80—100 cm. legajánlatosabb a forgatás. Igen köves palás, murvás s kavicsból álló talajnál s igen meredek tekvésnél nem szabad forgatni; itt célszerűbb a lejtővel keresztben hosszú

A „Muraközi“ tárczája

Kienruss Ottokár

vagyis, hogyan kell a kishirdetést kipróbálni.

Kienruss Ottokár életének hatvanhetedik, nyugdíjaztatásának tizenkettedik és özevysége hatodik évében azt vette észre, hogy ő tulajdonképen nagyon ostobánul gondolkozik, mikor eszébe lába kopójával, akkora szobában éldegél, mely nem nagyobb a faköpenyegnél, a koreszmában sálrányos levest, tarhonyát és csehpimaszt eszik, pedig egyiket sem szereti; piszkosan, gondozatlan ruhában jár, pedig szereti, ha tündöklők a tisztaságtól. Aztán olyan egyszerűen segíthet a sok bajon: megmósul. Teringettét, hiszen hatvanöt év nem is idő!... Aztán nem kell neki gyermekleány, sem fiatal özevye menyecske, kit őrizgetni kell, hanem olyan fiatal-öreg asszony, ki magamagát védi, ki nem csunya, nem is szép, de a kinek a háztartáson kívül néha-néha mégis észbe jusson megsimogatni a férjecskeje tuskés állascáját; ne legyen csiklandós s a csókot se vessse meg, ha illetékes helyről kinálják. Nono!

Annny azonban bizonyos, hogy „lassan páter a keresztel“, óvatosan kell átesnie a választáson, mert utóvégre is megőrlőndhetik, hogy felszerelvé szük szobáját nagy lakással, mégis egy kis sarokba szorítja majd a papuc csatogás és a hitvesi harag kellemetlen eloquentiája; a jó ebédet pedig megke-rejti a porlekedés. Mindenekelőtt egyszer s mindenkorra ki kell hagyni a kombinációból az aprószenteket. Huh! a gyermeklárna,

az a föld alá tudná kergetni; soha sem szeretett egyéb muzikát a kopóvilka nyafogásán; s a pipaszár sőhajtozásán kívül. — A gyermekszoba atmoszferája a dadák kényessége, ill'hasogató bölc-öbáda, a sok locs-pocs. a sok sok haubedli, partedli s más meg nem nevezhető s le nem írható darabja a gyermekszoba garderobjának... Előtelesége, kit együtt öröklöt bajdan a hivatalával, e tekintetben páratlan asszony volt. Nyug-djék békével!

Kienruss Ottokár életének hatvanhetedik, nyugdíjaztatásának tizenkettedik és özevysége hatodik évében annyira belegondolkozott a házasság életbe, hogy számításainak mindig egy eredménye ez volt: megsürgeti a kishirdetéseket s a sok kinálkozó feleség közül kedve szerint választ. — Izgatta is egy kissé a kíváncsiság, milyen lesz a jövendő felesége. Csodálatos, hogy Eien de Siecle fáradt embere még nagyobb mértékben nem gyártja az ilyen házassági morphium-pilulákat! Az ember belekiált a nagyvilág telefonjába s csakhamar min szibbnél-szibbné pillangók, úgy röpdőnek körötte szép talmi-arany himporos asszonyok. A kalapjával sühint egyet s elkapja azt, melyik tetszik.

Kienruss Ottokár mint hajdan a büróban az aktákat, most a házassági ajánlatokat olvasgatja, rendezgeti, miközben sir is, mosolyog is, szemöldökét vonja, homlokát ráncolja, kacag, nyelvel csettent. Az alpsi képpel telepíngált kopott zöld függönyt lebecsálja, az ajtót elzárja, asztalát körülpalánkolja s a feleség-kandidátusokat maga elé állítja írásban és képen. Mennyi szépség, mennyi baj! Szinte látja a szöke kék szemét, fitos orroskáját, hegyesre szopott-öszukor forma száját, hófehér vállát. (Az a photographia

elveszi az eszt!) Aztán a barnát: fekete szemre rengeteg titokzatos árnya, melyből bolygóútt világa szökel elő; ajka mint a szürke hamvas, vérvörös gránát; fehér mellén fekete szallagon keresztcska. A harmadik, a negyedik, a többi mind elragadóan szép. Mohamed nem vegye büntül, de mind szereti. Miért is vén ember ő már! Aztán az a sok ígéret, — nem is lehet ilyen szép asszony egy se rossz — mind boldog házassáleghez kínál programot Kienruss Ottokárnak élete hatvanhetedik, nyugdíjaztatásának tizenkettedik és özevysége hatodik évében.

Kienruss Ottokár rakosgatta a képeket össze-vissza, mert úgy látta, hogy az a sok szép asszony haragosan sanditgat egymásra. — Csak ő reá mosolyog valamennyi, köztük a jövendő felesége. De melyik? Hiszen egyiket sem tudja kiválasztani, hogy a többitől meg ne válljon, hogy a többit meg ne sirassa! Pedig meg kell történnie még az esti potlog, hogy elvihesse a levelet a választótnak. Az expeditor-kisasszony már elszaladt az ablaka alatt; látta a függönyön át karsu derekának árnyát. A cím-czamoson koporsó-kereskedőné is behukkantott a függöny hasadán — mi annyit szokott jelenteni, hogy elkéne már egy kis határai pletyka. Azt gondolja bizonyosan, hogy végrendeletet ír az öreg ur. Hej, ha tudná, hogy annál az íróasztalnál mos-uj életre köi szerződést Kienruss Ottokár életének hatvanhetedik, nyugdíjaztatásának tizenkettedik és özevysége hatodik évében!

Hamar kiválasztotta a jelöltek közül a gyermektelen özevyeget; a sok szép leány, özevye orcsái haragosan néztek rá, mint a bukott képviselőké. — A gyermektelen özevyegek közül mind-egyik kapott számot, es-édulát porgettelt, beleszórtá

árkokat ásni és ezekbe jó földet huzni s ugy beledlletni a venyigét.

Egy régi szőlős területet mindenesetre oly mélyen kell megforgatni, hogy abból minden gyökérrész ki legyen szedhető. A forgatásnál a felső talajréteg az árok fenekére jó, alul a fenékén levő éretlen altalaj kerül helyette a felszínre.

A földforgatást mindig a lejtősebb helyen kell kezdeni s vele onnét felfelé kell haladni. Ezen munkálatot többnyire a helyi fejtőjével keresztbe huzott árokkal szokták eszközölni és a térnek a legfelsőbb szélén egy üres árok marad, melynek betöltése az alatt kiásott földdel nagyon fáradságos és költséges. Azonban ez így van a sík területeken is. Hogy ezen óriási munkát elkerülhesstük, a megforgatandó területet — felteszem négyyszög — két egyenlő részre osztjuk a középponton és a midőn ezt megtettük, megkezdjük a földfordítást és pedig az egyik oldal bármelyik végén és az első árkot egy méter szélesen és 60—80 cm mélyre kiássuk, az innét kikerülő földet a fel nem fordított talajra rakjuk ki s ez mintegy sáncz partot képez ott. A midőn az első árkot befejeztük, ismét mérünk egy méter szélesen és szinor mellett kijelöljük, hogy egyenesen legyen; most kezdődik tulajdonképen a földforgatás, rétegezés. A legfelső réteget az árok fenekére rakjuk szépen, és így rendenként mindaddig rétegezzük, a míg az árok a kellő mélységet elérte és az alsó holt talajt a felszínre hoztuk és ezt mindaddig így folytatjuk, a míg be nem fejezzük; az utolsó árok természetesen üresen marad. Most már az üres árok mellett a másik oldalt kezdjük meg, itt is szintén úgy járunk el, mint az előbb beninél, hogy az első árokból a földet ki rakjuk a fordítatlan talajra, a mely a mellette lévő üres árok betöltésére fog szolgálni.

A megyei közigazgatási bizottság márczius havi ülését Svastits Benő főispán őméltóságának elnöke alatt folyó hó 8-án tartotta az új megyeház nagytermében.

Elnök ő főispán őméltósága a napirend e őtt a benső részvét meleg hangján emlékeltet meg azon váralan és mélyen megrendítő csapásról, mely a kormány egyik kiváló tehetségű és fáradhatlan buzgalmu tagját Csáky Albin gróf vallás és közoktatásügyi minisztert és köztisztviselőben álló családját érte kiváló tehetségű első szülött fiának, Csáky István gróf országgyűlési képviselőnek, szép reményekre jogosító életpályája kezdetén bekövetkezett tragikus halálával. Egyuttal indítványozá, hogy a megrendítő eset felett fejezze ki a bizottság jegyzőkönyvileg részvétét s a mélyen suított családdhoz részvétiról intézzen. Elnök ő főispán őméltóságának a bensőség melegevel tett indítványát a bizottság egyhangulag elfogadta.

A megye törzsvagyonának kamataiból 200 frtot szavaz meg a felvidéki éhínségek számára.

Az alispáni havi jelentés a törvényhatóság területén február hóban előfordult eseményekről helyeslőleg tudomásul vétetett.

Botka Ferencz szentgróthi főlzolgabíró betérjeszti, hogy Zalabér és Túrje községek az ott felállítani szándékolt távirdáállomások fentartási költségeihez hozzájárulni nem akarnak.

Tudomásul vétetett, hogy a nyírádi postahivatal továbbra is fentartatik.

Előterjesztetett Alsó-Lendva képviselőtestületének kérvénye a csáktornya-ukki h. érdekű vasuton 1891. évi május eszéjével életbe lépett menetrendnek 1892. évi május 1-én leendő megváltoztatása iránt. Mivel a menetrend megváltoztatása nemcsak a közönség érdeke, hanem a vasut jóvelmezősége érdekében is sürgősen szükséges, ez érdemben ugy a kereskedelemügyi miniszterhez, valamint a magyar államvasutak Dunajobbparti vasutigazgatóságához is felirat intézését határozta el a közigazgatási bizottság.

A Nagyfaluban Szászko csatlakozásával engedélyezett állami iskola tervének és költségvetésének elkészítése, a tervbe vett iskolát illető iskolai vagyon lellározása s a járulékok megállapítása ügyében a miniszter eddigi intézkedéséből kifolyólag a megyei

államépítészeti hivatalt s a csáktornyai főlzolgabírói hivatalt megkereste.

A perlaki áll. iskola melléképületénél szükséges pótmunkáknak tavasszal eszközzendő kivitele ügyében felterjesztés létegett.

Az árvaszéki elnök jelentése szerint a fogalmazói karnál január végén hátralék volt 3024, február hóban beérkezett 3022 s így elintézés alá került 6046 ügydarab; ebből február hóban elintéztek 2564 dbot s maradt hátralék február végén 3482 ügydarab. Az irodában január végén hátralék volt 666, február hóban leírás végett kiadott 2044, összesen 2710 ügydarab; ebből február hóban leírtak és expedáltak 2421 ügydarabot s így február végén hátralékban maradt 289 drb.

Különfélék.

— **Márczius 15 ikének** napját Csáktornya több helyen hazafias lelkesedéssel megünnepelték. Az állami tanítóképzőintézet tanárikara és ifjusága díszes vendégszóra jelenlétében az intézet zenetermében rendezett hazafias ünnepélyt. 1) A képezdei ifúság Mester Károly szózátát énekelte. 2) Margitai József igazgató megnyitó beszédében érintve a nap jelentőségét, idővözölte a vendégeket s a tanítónövendékeket buzdította hazafias kötelességeik teljesítésre. 3) Singer Samu tanítónövendék Ábrányi E. Márczius 15-ikét szavalta el ügyesen. 4) Felméri Albert tanár élénk színekkel vázolta felolvasásában az 1848-iki márcziusi eseményeket, a nemzet ébredését és azok kihatását a nemzet jövőjére. 5) A képezdei ifjuság Lányi E. Tavasz elmúlt című dalát énekelte. 6) Hoffmann Lőrincz tanítónövendék Petőfi Talpra magyarjával szavalta nagy hatással, 7) A képezdei ifjuság Gaal F. Kitárom reszkető karom című dalát énekelte. 8) A képezdei zenekar a Hunyady indulót játszotta. A szép sikerrel előadott hazafias beszédek, szavallatok és énekek nagy hatással voltak a jelenlevők hazafias érzelmének emelésére és a közönség részéről élénk tetszénnyilvánítással fo-

az öreg, ezüstszáfrangos hálósipkába, jól összerázza őket, azután becsalta szomszéd gombkötő Jancsi fát, hogy huzzon ki egyet. Most dől el a feleség sorsa! Háttal fordult a Jancsinak, nem mert oda nézni, hátha nem az igazit huzza ki! Jancsi egyet-kettőt kotort a sapka-lutriban, aztán huzott. Ottokár bácsi leült nagyot lélezkelve s elkezdett — gusztláni. Az lesz-e a kit legjobban szeretne! Az egyesnek a vége látszik... de még lehet a négyesnek egyik füle... Kettős szám... az egyik karikás! Tyb, teringetted, rozsmomen: a tizenhárom szám! Huzz csak még Jancsi, három a magyar igazság! A Jancsi újra huzott, Ottokár bácsi most szinte rettegett, mert először ugyis csalt, s ha most se... az jön ki... a... a... Tyuhaj... a negyedik szám! Elég volt Jancsi; kettő a magyar igazság! — Elszalad a képpel az egyik ablakhoz, a másikhoz, nézi, vizsgálgatja, később ölelgeti, csókoltatja a — feleséget... A vásár bezáródott, a sok szép azé couvert-koporsóba mélyedt s elment, a honnan jött, csak egyet dugott ócska bugyellárisánah kopott kék, selyembéles főkjába Kienruss Ottokár életének hatvanhetedik, nyugdíjaztatásának tizenkettedik és özvegyesége haidók évében.

Egy hét múlva megjött a felelet, két hét múlva Kienruss Ottokár bácsi gyökeres metamorphoson átesve, hollőölete hajjal, bajuszszal, a felszeg elegancia minden ezókmozkijával felpiperevé várt valakit a vasuti állomáson; három hét múlva tágas termekben sőtifikkelt csibukfűstszallagok közepette. Ha az esti komocziót megki vánták lábai, a csizma-szolga helyett tenyerestalpas szolgáló bunta le lábbelijét s egyt a csúzos lábú kopó is öröklőkn a kétlábbon-járását produkálta.

Ebéd előtt ledől a karosszék puha ölébe,

a nyitva maradt konyhaajtón átkacsintgatva a sürgölődő asszonykára, a feleségre. Ottokár bácsi ilyenkor elővette a fényképet a kezdte vizsgálni, vajjon igaz-e a portéka? — A haja nem olyan dús ugyan, mint a milyent a fénykép mutat, de hát nem is szép, mikor egész kázat visel a nő fején s hajtonya vetéldik a Csimborassal, az arca sem oly telt; bizonyosan az özvegyesség bánata hervasztotta szegényt. Különben jóízűsü férfi sehoggy sem tarthatja szépen az olyan nő, kinek olyan a két orczája, mint két timsoval sült sorokasári cipő. Az orrocskája kissé fitos, pedig a fitos orr ingerlően széppé teszi a barnát, de ha szőkének van fitos orra, olyan, mint valami hirtelen szőke malterkotyvasztó tót leány. De ha mosolygás közben két kis gödröske támad orczáin, vagy az ősi czvikipiznial kigömbölyödik az ajka, mint a meggyesem, kicsi kacsoival megsimogatja kövér tokját: akkor Ottokár bácsi boldogságának ezredik kondignációjába emelkedik életének hatvanhetedik, nyugdíjaztatásának tizenkettedik és házasságának első évében.

Sokáig lenézt minden elgözgényt, özvegyet, válópöröst s más ilyen proletárját a páros-élet társadalmának. mig valami iszonyu vadállat rá nem vicsorított fogát. A házassélet lexiconjában „sződszemű szörny“ a neve.

Egy levele jött a menyecskeknak; férfi írta, akárki írta. De ki írta? Mit akar? Az a sok akombálom betű rávigyorgott, de el nem árult semmit sem. Olyan az eset, mint mikor megírják valakinek, hogy felgyújtják a házat. Végig olvasta áttitálján a gombokat, az ujjaí, az akáczleveleket: felbontsa — ne bontsa: Mindegyik azt mondta: ne bontsa.

Felbontotta az asszony, aztán a nyakába

borult, jobbról-balról majd agyoncsókolta. Jön a Feri, a jó testvér, a rég nem látott testvér! — Soha ilyen két testvért nem látott Ottokár bácsi. Két kiálló ellentét: az egyik barna, másik szőke; egyik kék szemű, másik fekete; egyik alacsony, kövér, a másik nyulánk. Csak egyben egyeztek meg: a szere, etben. Csóknak ölelések, hieslőg kedveskedő szónak vége alig szakadt, sőt porlekedtek is néha jó testvérek módjára.

Hamar szaladt az idő. Ferinek finom szivarjai voltak s annyi szépet tudott mesélni abból az időből, mikor még Ottokár bácsi feleségével szülői házuknál játszadoztak. A válas napján összeölelkedett a két testvér, mint két összfonódott iuda s majd a szíve szakadt meg mind-egyiknek.

Mondanom se kell, az idő haladt s Ottokár bácsi nyakig uszott a boldogság tengerében. De árucsepp mégis vegyült a sok édesség közé. — Oh, az a titok, az a családi kabinet-titok, mit az asszonyka fülebe sugott! Azt írják egy szép belyen, hogy a néhai Ádamot kétségbeesésében hajdanán ez a titok tartotta vissza az öngyilkosságtól. Ottokár bácsit ez a titok teszi bolond előbb-utóbb. Hogy ne vádoljanak azzal, hogy rebuszokat írrok le, elárulom, hogy Kienruss Ottokár kénytelen volt keresztaszóloket választani életének hatvanhetedik, nyugdíjaztatásának tizenkettedik és özvegyesége..... nem, házassága első évében.

(Folytatjuk).

Bellosits Balint.

U urednikom moći je svaki dan govoriti med 11 i 12 vrom. — Sve pošiljke tične se zadržaja novina, naj se pošiljaju na ime **Margitai Josefa** urednika vu Čakovec.

Isdateljstvo:

Kajžara Fischer Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

za hrvatsko i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.

Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

MEDJIMURJE

Predplatna čena je:

Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i računaju.

Gospodarstvo.

Kratki navuk o gnoju.

II.

Dalje.

Tak podorjeni frižek slamnati gnoj raztvorajući se vu tlu svom svojom snagom nasiti (napuni) mekotu, porahli ju i kakti skvasi, osobito tlo ilovačno, koje postaje po tom prék i prék prhko. Takvim frižkim gnojem navlastito je probitačno gnojiti pod okopavine: kuruzu, krumpir, zelje, burgundiju, osobito ako se gnoji vu jeseni ili vu rano protuljetje, makar se po tom odpeljalo i vnogo semenje od drača; vse se bude to sfondalo brižnim okopanjem.

Nu gustokrat nemoremo zvoziti frižkoga gnoja na polje, budi kaj ga je premalo, budi kaj neimamo prav prazne oranice, zato treba opet znati, kak ga imamo čuvati na gnojišču, dok se bude izvažal; ar valjanost i jakoet gnoja štalskoga zavisi najviše o tom, kak se čuva i baraće snjim na gnojišču. Dokazano je, kak sam već rekel, da frižek gnoj najviše deluje na p'odnost, osobito ilovačnoga tla, zato ga je treba na gnojišču tak čuvati, da zevsema nesprhne ili da ne spljesnivi.

Ar je dokazano da gnoj dužim ležanjem zgubiva i na svojoj vnožini, i na jakosti, tojest hranivosti. Tak je dokazano, da od 100 centi frižkoga gnoja ostaje samo 80 centi, ako leži tak dugo, dok na pol sprhne; 60 centi ga ostane, dok sprhne vu toliko, da postane slaninast, a gda zevsema zegnjiil, ostane ga od 100 centi kakvih 40 do 50 samo centi.

I nut koliki je to zgubiček! Ali još je veka škoda, koja nastaje zgubičkom najvredne ih dušičastih česticah (delov), ako gnoj duže leži. Pri 100 centi frižkoga gnoja gubivamo na dušiku, koji hlapi iz gnoja vu prvom slučaju tojest dok na pol sprhne, 5 funti vu vrđnosti po priliki 1 for. 50 kr.; vu drugom slučaju, dok postane slaninast do 10 funti vu vrđnosti po 3 for., a vu tretjem slučaju, dok zevsema sprhne — zegnjiije, zgubivamo tijam 20 funti ili vrđnost od 6 for.

Znam ja dobro, da nemore vsaki, koji komaj nekoliko pelajcov gnoja proizvedja, načiniti onakvo gnojišće, kak prepisuju razumni gospodari. Ali zato ipak more vsaki tak si vrediti gnojišće, da mu dno gnojišća ne vupija gnojnice more ga načiniti poput plitve stroganje i čvrsto ga nabiti ilovačom zemljom ili dobro pečenim ciglom potaracati.

More za tim blizu gnojišća načiniti

jamu za lovljenje gnojišćice i mokrčice (scaline) iz štale, vu tu jamu zpeljati jarek od gnojišća, koji mora malim gatam načinjenim od zemlje poput ruba ogradići, da postrance neodtiče gnojišća.

Gnojišće mora biti vu hladu zaklonjeno od zara sunčenoga i ostrih vetrov, nedaleko od štale, ali ipak tak daleko, da kapnica (streha) po njem ne curi, i da od nikud vode nedohadja do njega. Od pol-dnevne strani dobro je da se posadi drévje, po koji oreh ili kostanj, graber ili koje drugo drévo. Poljodelavec, koji ni toliko gnoja nejma, da mu se ni neizplati niti takvo gnojišće praviti, nek barem ono dva ili tri pelaja (vozića) ljepo složi na ravno, čvrsto lopatom sbije, pak pokrije zemljom na 2 do 3 cola, da mu nesprhne i neizhlapi, dok ga bude mogel na polje odpeljati.

Imaš li pak više vozov gnoja, onda ga:

1) na gnojišća na jednako razastiraj i slaži na čvrsto, da nebude prhek,

2) ako se ves gnoj na jedno gnojišće slaže, onda se mora jeden s drugim mešati — konjski najmre, marčeki i svinjski;

3) na gnojišču mora biti gnoj složen kak jedna celost, a ne da bi bil gde krnjast, ar bi se drugač raztepal;

ZABAVA.

Naš kapetan.

IV.

(Dalje).

Drugi den zalosten sam hodil sim, tam, te sam i nehotomce došel do naše farne cirkve.

Vidim gdje stoji grofova i druge dvě kočije. Pošel sam vu cirkvu, a na to ravno reče Amalija na pitanje duhovnikov. Pitam te: Jeli si se komu obećala za ženu? A ona reče: Nesam.

Stanem tak, da me je morala opaziti, i doistine me je spazila, pri čem se je pobleđila.

Gda je došlo pitanje: Jeli ljubis? A ona po tiho, da se je komaj čuti moglo, no nesmesni s očima nikam mahnuti, rekla je: Ljubim.

Iziđem pred cirkvu, te sam njoj rekel: Hvala na ljubavi, koju ste gojili naprama mojemu pokojnomu bratu, obrnul sam se; te sam odišel.

Htel sam namah zaprositi, da bi me premestili, nu šelil sam znati, kak budu ovi dva živel. Nesam moral dugo čeketi. Za tri meseca otišla je Amalija od grofa. Nagya nazad k svojim roditeljem, Grof Nagy ol-

išel je vu Pe-tu, a mene premestili su vu moje rodno město. Pri sestri, koja je vre oženjena bile, pozabil sam po malo na tugu, koju mi je zadržavala bratova smrt.

Imal sam kapetana Štefana Meštrovića. On je bil prijatelj mojega surjaka, te je većput k njemu dohadjal. Vu našem susedstvu bila je lěpa devojka. Tinika. Bila je lěpa, ali velika koketa. Zbog te falinge ju vesam mogel trpeti ali kapetan je rad pogledaval vu njene obloke. Spominam se jedne zgode:

Mi dva smo išli od moje sestree, a gda smo došli do Tinikinoga obloka, pogledal je kapetan vu oblok, te idući i gledajuć vu obloke, sglavom je lupil vzd tak, da mu je kapa pala na zemlju. Smejali se po celom mestu. Imale popevčice špotljive su se od toga popevale.

Gda je Tinika vidla, da ju je kapetan rad pogledaval, došla je gustoput k mojoj sestri, navlastito pak, da je znala, da smo mi, ili da je barem kapetan onde. Zaljubil se je, te bude joj snubil. Privolila devojka, devojka, privolili su i rod telji, i za kratko vreme bude svatba.

Najedenput dojde zapoved, da pojedemo vu Italiju. Meni neje bilo teško ostaviti sestru, nego mojemu Štefanu se je ta zapoved činila nebu vapijueći greh, ali „befehl je befehl“ te smo tak mi morali odmarširati vu Italiju.

Nesam niti dva meseca bil vu Italiju,

te mi prispe list od sestree. Med novostmi piše sestra, da je tamo došel jeden mladi leutenant, a Tinika da se s njim jako rade zabavlja.

Medtim mi se pako kapetan hvalil, kak mu njegova Tinika zadržava vekovitu ljubav vu listih svojih, te da bude ga čekala makar deset ljet.

Kapetan bil je na takve liste vesel, kak dete na igracke, te je svaki čas pošiljal svojoj Tiniki darove.

Na skorom sam i drugi list primil od sestree. Vu onom mi na znanje dava, da bude Tinika za muža išla i to za jednoga trgovca, te da se je snjim već i zaručila.

Sirokam kapetan neje znal od toga niti reći. Veselil se je, da bude mogel s Tinikom iti pred oltar. Za 14 danov imali smo iti k domu. Dojde k meni kapetan, te me pozove, da idem snjim zaručnici dare kupovat izbirati. Nego sam mu rekel: Najte! Tinika si je drugoga izebrala, a Vi ste Nesam mogel izreći, kaj sam nakani. Kak besni podvikanut je: Dokaži, dokaži, ar drugoš bude zlo.

Dobro, rekel sam mu. Hodite s menom. Gda smo došli do hiže donesel nam je soldat nekoliko pismih, kaj mojih, kaj kapetanovih.

Kapetan odpre jeden list, prečita ga, pada ga meni i reče: Imaš prav.

Preč tam list. Bila je samo sestree izreka:

4) gnoj mora biti složen vsigdi jednako na debelo i visoko najviše na jednu ili jednu i pol stope (šuha), ter nabit, ili ako je vekše gnojišće, more ga prigaziti marha na njega natirana, da se zlegne ;

5) gnoj neame biti ni suh ni odvise vlažen. Da ee neiznaši, treba ga već put gnojišćom polévati. Čim je toplješe, tim ga treba višekrat polévati ; a kad se počme gnoj isparivati, da ne puši, onda je to znamenje, da se je vuzgal, zato ga treba onda marljivo polévati, ar drugač bi zgorel, ter izgubil vsu jakost, pak nam onda bi bila mala hasen od njega ;

6) znano je, da gnoj dužim ležanjem more izgubiti vsu jakost, jer prhneši izhlapljuju iz njega najbolje gnojne čestice vu zrak, a to je dušik, kaj treba vsikak zaprèčiti ; zato treba gnoj od vremena do vremena zemljom pokrívati na 1 do 2 cola na debelo, ili pèskom, drobnim laporom nazadnje vsega pokriti zemljom i zbiti, da nebi pucala zemljena kora.

Nu ov budeš naćin obustavil, da razvijajući se amonijak neizhlapi iz gnoja ; zemlja, kojom je pokrit gnoj, vpila budgnojnu paru i obòuvala ga, da se nevužge i nopusuši, pak ti nebude spljesnivil, već bude za dosta vlažen ostal.

Ovak baratati sa gnojem na gnojišću, more verek i najsiromaškeši gospodar, samo ako ima volje, i ako mu se hoće delati

Ali nije dosta, da tak brižno barateš s gnojem, moraš se takaj skrbeti, da ti niti kaplja gnojnice zahman neprejde, da se neizgubi i ne izsuši, zato kak sam rekkel, treba ti je napraviti malu jamu, da se more vu nju gnojnica izcedjati. I to more vsaki gospodar vćiniti.

Ako je tlo (funduš) sbito ilovaćno, da jama nevpija gnojnice, izkopaj samo jamu nekoliko veder držeću, pak vu nju nabiraj vsu osoku i gnojnicu ; ako li pak tlo (funduš) propušća vodu, onda kupi petroleumski lagvić od kojega štacunara za kak-

Čenjeni gospon kapetan !

Mislila sem, da Vas ljubim, nu s tećnjem vremena spoznala sam, da sam se ukaniła, ar moje srdce odebralo si je drugoga, koga za istinsko ljubim. Pozabite itd.

Kaj budete vezda ? zapitam poleg mene na z'd naslonjenoga kapetana.

Nikaj ! ostanem vu Italiji, Kaj naj do mu idem, pak da mi se deca smeju po vullici ?

Mi smo odisli k domu, a on je ostal vu Italiji. Zaluval sem ga. Poginul je ljeta 1866. Ja sam vu bitki pri Königsgrätcu ranjen bil, te sam kapetan postal. Nego nigdar me neje želja vlekla, da se oženim.

Navek mi je bila na pameti Amalija i Tinika. Nu pokle sam opszil, da ima ipak i boljih ženah, nego su one dve bile, odlučil sam se oženiti, pak mislim, da nesam jako sfalil.

Pak zakaj se ne ste već zdavnja ozenili ? zapitam ja.

Mučil ! — Hajde, da se pomirimo ! — te napuniv nam kupice zapopeva na mnogaja ljeta . . . a mi smo povikali :

Živil mnogaja . . .

(Koneo).

Priposlat :

vih 60 krajcarov, zakopaj ga, ter vu njega nabiraj gnojnicu. Napravi si onda skaficu, njom grabi gnojišćicu i polévaj onda gnoj.

Čovèk se doista mora čuditi gledajući naše poljodjelavce, kak večkrat dela; vu čele dneve za nekoliko krajcarov, ali za gotov penez, za čele forinte nemaraju, koje zgubivaju, nemareći za njihovu malu gnojšćicu.

Vrème je već jedenput, da mi gospodari bolje spoznamo vřednost gnojišće, da nam s nemarnosti neprepada. Ar je za istinu sramota, da ve put škrtarimo (skupujemo) s krajcarom, a razsipni smo s gnojnicom.

(Drugiput dalje).

KAJ JE NOVOGA ?

Samoubojstvo grofa Csáky Štefana.

Pred dvema tjedni vu subotu na večer razišel se je Budimpeštom grozovit glas, da se je 24 ljet stár grof Csáky Štefan, jedini sin magjarskog ministra za bogoštovej i nastavu, grofa Csáky Albina, najmlajši obligat vu orsaćkom spravišću — strelil. Kakti strela iz vedroga neba vudril je ov vudarec vu srećni i vedri život ministrove familije. Vu subotu po poldan ob 4 vuri grofovška je familija hotela sest k obedu ter je još samo čekala na mladog grofa, koji nje nigdar navaden bil izosta ti. Minister je zapovedal dvorjaniku, da poišće mladog grofa vu njegovoj hižici vu gornjoj kondignaciji. Dvorjanik se je povrnul za pet minut s glasom : »Mla ti gospodin leži mrtev vu svojoj hiži.« Na ov glas bežala je čela grofovška familija vu prvu kondignaciju i tu se na svoju grozu osvedočila o težkoj istini. Mladi grof ležal je mrtev na podu. Prestrelil si je srce. Redarstvo (policija) bilo je taki o vsem ubavěteno ter je izaslalo komišiju na lice mesta vu Andrásyevu vullicu, gde su grofi Csáky stauvali. Poklam kam je doktor dokazal, da je grof Csáky Štefan mrtev i da si je prestrelil srce, nesrećni je otec sam komišiji dal vse potrebne podatke za zapisnik. Mladi grof nije ostavil nikakvoga pisma, koje bi moglo razjasniti njegov grozoviti čin ; živel je vu povoljnih, vředjenih odnošajih, ter je imal pred sobom ljepu budućnost. Po zvršenih juristi kih navukah vu budimpeštanskom sveučilištu pravljval se je mladi grof, koji je komaj nezdavnja nvršil 24 ljeta, da postigne doktorat Vu tim toga došli su izbori za orsaćko spravišće, ter je on vu Szarvašu kandidiral i bil je izebzan za obligata na orsaćko spravišće, vu kojem je vu prvih sesijah bil i dobnim notarjušem. Prigodom izborne borbe nekoje su novine nehovice nazvale mladoga grofa doktor Csáky Štefan, a ta se je falinga podkrala i vu njegovu izbornu verodajnicu. On je protestiral proti tomu, ar još nije bil doktorom, pak je zaradi toga se i razgovarjal s ministrom pravosudja Szilágyijem. Predstavljal si je najmre, da ova verodajnica nije izpravna, no minister ga je vmiril rěćmi, da nije kriv za tu falingu. Jeli se je on s toga vmiril ili ne, nije poznato, no vezda se misli, da je ova fiksa ideja tak preganjala grofa, da se je zaradi toga strelil. Vsikak bi to bila škrupuloznost vu najvećoj méri. Grof Csáky izšetal se je vu subotu o poldan ter se je na skorom povrnul dimo, gde ga medtimitoga više nigdo nije videl živoga. Malo pred 4 vurom

strelil se je iz revolvera. Kugla je predrla pruslek i rubaću ter je izmed 6 i 7 rebra predrla vu tělo i predrla srce, sbog česa je grof na mestu ostal mrtev. S druge strani javlja se, da je grof Csáky Štefan bil slaboga těla, dosta nervozen (čutljiv), i već duže vremena jako boležljiv, — vele, da je na jetrih boluval ; — zvun toga bil je izvanredno hinben, ter je već kakti dijak vu gimnaziji (vu dijaćkih školah) vu Lőcsi jedenput pokušal, da se vubije, ar nije bil prvi vu razredu. Minister grof Csáky tak je potrešen smrtju svojega sina jedinca, da se jako boje sa njegovu zdravje, koje je i onak narušeno. Misli se dapaće, da neće moći dalje zvršavati svoje težko zvanje. Ostaju mu sad još dve kćeri.

Žuta zimica vu Braziliji.

Žuta zimica vu Braziliji siri se strašno, ter osobito hara vu Santosu. Zadnje četiri mesece vumrlo je 18 mornarskih kapetanov i stotine mornarov. Vu jednom slučaju vumrli su vsi mornari jednoga broda. Vu Rio-de Janeiro lada žuta zimica, doduše vu menšoj méri, ali osobito jaka, ter se skoro vsi slučaju toga betega završaju smrtjum.

Dijak vubil dijaka.

Vu Karlovcu pripetil se je ovih dnevov vrlo žalosten dogodjal. A još je žalostneši povod vsemu tomu. Dva dijaki rakovečke realne škole, Horvat Alfred Payer i Srbín Knezević — posvadili su se zaradi Hervatva i Srbstva. Iz rešene svadje došlo je i do tvorne — Knezević je plusnul Payera, na kaj ov ni pet ni šest, izvadil je iz žepa nož, ter je navalil na protivnika. Nu ov mu je noža otel, na kaj je Payer vu silnoj srditosti skočil vu susednu hižu, vu hižu jagara, ter je tam vzel nabitú pušku, izišel je van, ter ju je črez oblok sprožil vu Knezevića. Ov je opal težko ozledjeniji za nekoliko vur, vumrl je vu težkih mukah. — Krivca su već predali sudu.

Pomor vu Budimpešti.

Meseca januara ovoga ljeta vumrlo je vu Budimpešti 1438 personah rodilo se je 1600 deće. Od vuzganja plućah vumrlo je 266, od plućne tuberkuloze 253, od žludanog i črěvnog katara 96, od difterije 78, od škrleta 26, od croupa 20, od pošalnice 12, od bobinkah 5, od umobolnosti (morih) 20, od kašlja kripavca 2, od kozicah 1, od influence 59 personah, — a 17 ih se je strelilo.

Ženski doktor.

Pred nekolikimi dnevi instalovana je vu Dolnoj Tuzli (vu Bosniji) prva žena kakti orsaćki doktor. Vladin savetnik Vuković zapisregel je frajlicu doktor Anu Bayer vu nazęčnosti vsih okružnih činovnikah. Tom prigodom držal je govor, vu kom se je očitoval pristašom posve modernih nazorah vu pogledu pitanja o ženskih doktorah. Napomenul je znamenovanje, kaj ga ima žena kakti doktor za obće dobro, i važnost časa, kad orsag prvi put vpeljava ženu, koja se je posvetila doktoriji, vu njezin delokrug. Zahvalno je spomenul za služge ministra Kállaya, koji je pregruntal, da se doktorska pomoć ponajprvlje ima pružiti ženam onih zemljah, kojim navade i vëra brane, da se posluše mužkim dok-

torom. — Istodobno zamolil je muhame danski (turski) svećenik, da ga predstavi frajlici Bayer, koje je rekla, da ga osobito veseli, kaj je do la da pruža pomoć muhamedanskim ženam. Frajlica Bayer Ana kći je jednog češkog pivara u Pragu. Zvučila je tu višu devojčaku školu i gimnaziju, po mnogih zaprekah pošla je u Zürich, da bu se vucila medicinu. Vu Bernu je došla navuke i pčatala doktorom. Potli toga prakticirala je u draždjanskom porodištu i parizkih klinikah ter vu Bernu, odkud ju je austrijanski kormanj pozval vu Bosnu.

Dvoboju.

Vu Liptó Szt Miklo-u pobili su se ov nekoj dan orsački fiskal dr. Kubinyi Ludvig i varmegyinski arkivar Kheberič Fridrich najprvije na pištolje, a za tim na sablje. Kheberič je teško ranjen vu truh (vu črvo), ter se očekuje njegova smrt. Ovi dva su se posvadili pri zbiranju obligatah.

Novi penezi.

Obedva ministri financijah dospomenjuju se živo o regulaciji valute, a već su i zčitali vu Beču i Budimpešti obvede stranjavke, koje imaju odgovoriti na predložene im pitanja, kak bi se najshodnoše napravila ta regulacija. Vlade (kormanji) kane još meseca aprila predložiti orsačkim spravišćam vu Beču i Budimpešti na to se odnoseće zakonske osnove na pretresivanje. Najveći se interes donosi denes pitanju o vrédnosti penezne jedinice i njezinu imenu. Neprimamo za to odgovornosti, ali čitamo vu bečkih novinah, da se bude vrédnost — relacija — denesnje srebjerne forinte ustanoviti sa 84 zlatna krajcara, nego da bude ime forint zevsema izniknul, a nova penezna jedinica da se bude nazvala kruna. S krunama računaju denes Švedska i Norvežka. Tam vrédi jedna kruna 56 krajcarov austrijanske vrédnosti vu zlatu, a deli se vu 100 cerah. Vu nas imala bi buduća kruna vrédnost polovine denesnjega srebrenoga forinta vu zlatu. Ako vzememo tu vrédnost sa 84 krajcara, to bi jedna kruna vrédila 42 zlatna krajcara. Bila bi anda za dva zlatna krajcara više vrédna od franka i lire, a za 8 zlatnih krajcarah menje vrédna od marke. Ova menjša penezna jedinica od najveće je znamenitost vu gospodskom životu, ar on pojeftinije vse potreboće. Buduća kruna imala bi se deliti vu 100 fenigah, pak bude stin odbil zadnji čas i za denesnje krajcare. Čuje se takaj, da se bude koval penez od 2 krune (kak naš 1 forint), — 1 krune (naš 50 kr.), — 20 fenigah (naš 10 kr.), i 10 fenigah (naših 5 kr.). Namerice nebude se koval drobni penez po 5 fenigah, nego po 4 feniga, da se tim prepredi poskupljivanje vezdašnjih cenah vu živežu (n. pr. pri kruha). Bude li valuta tak vredjena, izdali se budu i srebri penezi po 5 krtnah, doklam pak bude dobriš op 10 fenigah od kufra. Vsiak nas bude blišnja budućnost podvučila, koliko je vu tom veem istine.

Izkopani penezi.

Iz Budimpešte javljaju, da su ondi vu varaškom marofu izkopali 10.000 forinti Od nekoliko tjednah opažalo se je, da se vu magjarskoj centralnoj orsačkoj blagajni (vu kasi) zmenja osobito vno go starih bankah, koje su očevidno ležele vu zemlji. Zaradi prijave blagajne, redarstvo je odredilo ostru iztragu, pak je prenašlo, da vekši del tih bankah zmenja kancelista vu ministriumu nutarnjih poslov Aleksander Iks. — Iks dobil je

banke od jednog raznositelja novinah, ov od jednog mljekara, a na zadnje se je dokazalo, da penezi potiču od blagajničke krađe, počinjene na budapeštanskom južnom banhofu 9-ga novembra 1890 leta. Onda je blagajniku (kasiru) Karel Ferenczu vkradjeno 22 jezer for, dok je išel vu drugu hižu. Proti Karelu je bila včinjena prijava, a on se je strelil, pokedob nije mogel dokazati svoju nekrivnju. Onda su i odsudili jednoga dvorjanika i njegovu ženu zaradi krađe od 200 forintah koju su oni i priznali, ali od vkradjenih jezerah nisu hoteli nikaj znati. Vežda se je izpostavilo, da je taj dvorjanik, Hlavnyai i za istinu peneze iz kase vkral, ter da ih je prejdi neg su ga v rešt priprli zakopal. Pokedob je Hlavnyai sa svojom ženom zaprt, njihova se deca nahadjaju pri nekakvom Pavlačeku na hrani. Žena Hlavnaieva bojeći se, da nebi penezi sprhnuli — zagnjilili, poručila je Pavlačeku, gde se penezi nahadjaju zakopani, a ovi su ih i za istinu našli i jeden del izdali, doklam je drugi del 10 do 12 jezer forinti redarstvo (policija) vu budimskom marofu izkopalo. Penezi su na pol podrapani i zegnjili. Zvun Pavlačka zaprt je i raznosilec novinah Turčanj i gospa Iks. Tragično je pri tom, da niti po smrti Karelove nigdo nije hotel veruvati, da je on nedužen ter je i njegovj vdovici uzkráčena penzija.

Medjimurske pučke pesme.

Priposlal : M. J.

I.

Toga nigdar ne bu.

Dragu domaj imam, ljubiti ju nemrem,
Drugi mi ju ljubi, meni na sramotu,
Meni na sramotu, sebi na lepotu.
Mladi v vojnu idem, stari dimo dojdem,
Na 'do me poznali otec niti mati,
Bratec nit sestrica, nit mi golubica.
Golub moj ljubleni, 'da mi dimo dojdeš?
Gerličica moja, ja ti dimo dojdem,
Da bu suhi javor zelen listek pušćal.
Golubek ljubljeni, toga nigdar nebu,
Suhi javor nebu zelen listek pušćal.
Golub moj ljubljeni, 'da ti dimo dojdeš?
Gerličica moja, ja ti dimo dojdem,
'Da bu suha vrba grozdice rodila.
Golubek ljubljeni, toga nigdar ne bu,
Suha vrba ne bu grozdice rodila.

II.

Dojdi dimo.

Gde si, grličica, drago srce moje,
Kaj te videt nemrem nigdar za nigdara?
Poveć, mila, poveć, jel se srdiš na me?
Tak se srdim na te, kaj ne vumrem za te.
Jeli duša srda, jeli spozabljenje?
Niti duša srda, niti spozabljenje,
Nego, dragi golub, dalko si od mene,
Dalko si od mene, kaj nemrem do tebe.
Stavljaj, mili, delo, pak se spravljaj dimo:
Staru majku hranit, mladu ljubvu ljubit.

Stepsti hasni, ali ne svakomu.

Je, to je bila nevolja stin našim Borovčakom!

Prek včera je bil fašenk, a včera je bil napuhnjen kakti dvanajst veder laguev i nije se mogel gibati — naš stari Borovčak najmre. — Doktor je stal pred njim, prsta si je zgrabvel i žujim po tem živučem lagvu dvanajstaku, kakti pintar klopak, kada obručé nabija, a k tomu je onak zamišljeno iz tubakere jednoga zagrabca za drugim jemal.

To pak je ovak došlo: Borovčak si ga samo svako sveto vréme jedenkrat vućci — ali onda je i vrédno od toga se spominati. — Takovo sveto vréme je bil i prek včerašnji fašenk, i stari Borovčak je zaboravil, da človek, makar bi bil kak hrast veliki, i pak zato samo jednoga želudca ima. On je vu taj jedén želudac natrpal za šest ih: tusto, mršavo, tvrdo, mehko, sladko, kiselo i kak je to već krónar vu kuhaji i pivnici imal, te mu je sad na ovo sve baš tak bilo, — kak mladomu juncu, kada na frišku detelu dojde, — napuhnul se je najme, da je mislil, sad i sad se bu razpuknul.

Doktor pri postelji zamišljeno stoji, na jedenkrat se zdere na Borovčaka: Sreća vaša, da vam je koža jaka kakti fantuš i da se uateže kakti gumi, jer drugač bi vi sad bili razpuknjeri zračni balon i nigdar više za zakrpati. — No — bumo već našli protimbu. Vaša stara nek ide zmenom, da mahom medicinu sobom donese, i onda vzemite svaku pol vure jednu žlicu nuter, ali svaki krat, prije nego budete nuter jemali, morate ju dobro stepsti! — Jeli ste me razmeli? Zutra vas dojdem poglednuti, ja se nadjam, da ako i posve neozdravite do zutra, ali vam na svaki način puno bolje bude, i onda bumo već dalje odredili, koja budu još do potpunoga ozdravljenja potrebita.

Izbilja, stara je donesla flašicu, punu hasnovite medicine, i izbilja je drugi dan došel doktor svojega beteznika poglednuti već za rana jutra kak ga je Bog stvoril.

I već je Borovčak, makar je i bilo tak zaran, na vuličnih vratih stal, bil je ravníc još nešto prepadnjeni i blédi, ali zato već prilično človeku spodoben — ar včera još je bil više dvanajstaku lagvu ili luftbalonu, nego li človeku spodoben.

Prav sem štel k njim iti gospodin doktor, zaradi moje stare, reče Borovčak doktoru. Moram reći, kaj je istina, istina je, meni je to stepanje bilo jako na hasen i danas mi je puno bolje, ali mojoj staroj je toga već bilo previše, kad sem ju včera celi popoldan i ovu celu noć stepal! Sad čisto oslabljena leži vu vrućini i fantazira, jer sem joj sve moždiane spremesal.

Je koga ste vi Borovčak za miloga Boga stepali? zapita doktor.

Moju staru, odgovori Borovčak čisto mirno, i to svake pol vure csak ugrán, kak su to oni sami gospodin doktor odredili.

O vi klafterni osel! Em ja nisem rekkel, da vašu staru steplete, [nego flašicu z medicinam.

Tak? odgovori Borovčak — Takve stvari onda moraju jasnoše povedati a ne samo nekaj okolo mrmvati kakti jazvec v duplju. — Ja sem zarazmel, da svake pol vure, predi nego bum medicinu nuter vzal, moram moju staru poštono stepati, kaj sem i voinil i sad je zato betezva, akoprem je me, ni to stepanje dobro vetre tiralo.

Nikaj zato! Samo da je meni hasnilo, oni su gospodin vućeni, pak budu već i pri mojoj staroj sa nekoliko kaplicama ili prahi ravnovažje napravili — nju budu još laglje zrročili nego mene, ona je žilava i taki je

na nogah kak i mačka ako ju tko iz nahižja
 čez lukaju na dvorišće hiti. Naj samo gle-
 diju, da bu opet sve vu redu, ja bum već
 sve pošteno platil.

Vučeni sin.

Vu Strigovi je neki vincelir vu goricah,
 koj ima vu petoj školi kanižre gymnazije
 sina. Vincelir i vincelirka, t. j. otec i mati
 toga petoškolca su drugađ priprosti ljudi, ali
 pri tom skroz i skroz poštenti, bogobojeći i
 delavni vinogradari, koji se svojom marji-
 vostjum i poštenjem, svigde na prvo mesto
 človečanskoga društva postaviti pravo imaju.
 akoprem je siromaštvo opet iz bogatoga kru-
 ga izključuje.

Sin tih siromašnih, ali poštenih ljudih,
 došel je anda k vuzmu na svetke iz škole
 domov, kak to i danas dijaki čine, da si je-
 dno malo od napora s navuki odahne i opet,
 da lépe svetke vugdno vu društvu svojih
 sprave.

Na samu veliku sredu pred kakovih čet-
 terdeset letih, je iz Kaniže došel vu Strigo-
 vu. Bil je post i na stol za večerju mati
 donese zdelu graha i cela četiri kuhana jaj-
 ca, koja bi se imala pri stolu među njih
 trojicu razdeliti tako, da bi otac dobil dva a
 mati i dijak svaki po jednu.

Dijak hoteći pokazati, da on nije samo
 kakov prosti človek, kak mu je siromak otec
 i mati, nego da je on tobože škole zvršl i
 vučen človek postal, zapita ota: Dragi moj
 jajece, jeli vi znate, kakko je ovde sad na
 stolu jajce?

Kak nebi znal, odgovori mu otac, em
 vidim, da su četiri.

Pak ipak nisu četiri — veli sin —
 nego ih je sedem, i ako hoćete, ja vam to
 taki dokazem.

Toga dokaza bi ja jako rad čul i videl
 — odgovori otac.

Anda pazite! veli sin — Gde su četiri
 jajce, tam su i tri, jeli istina?

Otac i mati mu odgovori: To je i
 stina.

Sin sad zaključil: Četiri jajce i tri jaj-
 ce to je sigurno sedem. jajce, anda je ovde
 na stolu sada sedam jajce.

Starci si nad tim računom jedan dru-
 goga pogledaju, a zatim otac progovori: Vi-
 dim, da si mudar i da nisam badava na te
 trošil i zato si ja vzemen sad dve jajce,
 dve pako dam materi, a ostale tri ostanu te-
 bi. — Ti po tom najviše dobiš, jer si i
 med nami najpametniji. — I ovak je moj
 mudrijaš morat samoga graha jesti

Prevejani cigan.

Donesel je domaćina t:žakom, med ko-
 jim je bil i jeden cigan, jelo. Kad je po-
 čel kruh rezati, zapita:

Tko hoće najveći komad?

„Ja“ zakriči naglo cigan.

Sad pričme gazda meso rezati i opet
 zapita:

Tko hoće najveći komad?

Opet cigan naglo zakriče: Ja.

Opet vzeme gazda vré zvinom vu ruke
 i zapita:

Tko hoće prvi piti?

„Ja“ opet zakriči cigan.

A tko bu po obedu onoga tr:ka na
 dvorišću razkalal? zapita gazda.

Sve je tiho — nitko ništ ne odgovare
 — ali na jedan krat se zglati cigan:

Zakaj neće nitko ništ govoriti? — Ja

sem dosta govoril — govorite sad vi drugi
 dalje.

Em. Holloy.

NYILTÉR.*

Fekete, fehér és színes selymeket
 méterenként 45 krtól 16 frt 65 krig sima
 és mintázott mintegy 240 különböző fajta
 és 2000 különböző színben szállít, megren-
 delt egyes öltönyökre, vagy végekben is
 póstabér és vámentesen Henneberg G.
 (cs. és kir. udvari szállító) selyem-
 gyára Zürichben, póstabér- és vámen-
 tesesen. Minták póstaforulóval kül-
 detnek. Svájcba címzett levelekre 10
 kros bélyeg ragasztandó.

*) E rovat alatt közlöttékért felelősséget em-
 vállal a szerkesztő.

VASUTI MENETREND CSAKTORNANYAN.

Indul	Napszaka	Ora	Percc	Gyors- pósta és vogyosvona
Kanizsa elé	Reggel	4	44	gyorsv.
	Délben	11	39	postav.
	Éjjel	10	07	"
Pragerhof felé	Reggel	6	22	"
	Délután	4	15	"
	Éjjel	1	17	gyorsv.
Zágráb felé	Reggel	6	50	vegyesv.
	Délután	4	20	"
	Este	10	17	"
Varazsdig	Délben	11	44	"
	Reggel	5	33	"
	Délben	12	03	"
Érkezik				
Kanizsa felől	Reggel	6	14	postav.
	Délután	4	01	"
	Éjjel	1	14	gyorsv.
Pragerhof felől	Reggel	4	41	"
	Délben	11	29	postav.
	Éjjel	9	55	"
Zágráb felől	Reggel	4	31	vegyesv.
	Délelőtt	11	17	"
	Délután	3	59	"
Egerszeg felől	Este	9	30	"
	Délután	3	41	"
	Este	9	49	"

LOTÉRIJA. Buda 13-ga marcziusa 1892.
 77 63 35 32 69

Cena žitka — Gabona árak

1 m.-mázsa. — 1 m.-cent.		frt	kr.
Buza	Pšenica	9	—
Zab	Zob	5	50
Rozs	Hrž	8	50
Kukoricza	Kuruza	5	40
Árpa	Ječmen	5	50
Fehér bab	Grah beli	6	25
Sárga „	„ zuti	5	50
Vegyes „	„ zméšan	5	—

Hirdetmény.

Van szerencsém legnagyobb és leg-
 elzéseesebb választéku himző minta
 előnyomatli készletemet a tisztelt
 hölgyközönség szives figyelmébe ajánlaní.

Weisz Miksáné.]

Lakásom: Gráner — előbb Konyári
 féle házban. 993 1-3.

Pri

ROSENBERG RUDOLFU

VU ČAKOVCU

se dobi iz najboljšé fabrike

pamuka

po 2 forinta jeden paklec.

KOSE

iz svakojačkoga željeza po
 najfalešoj ceni — preporuča
 svojim prijateljem:

ROSENBERG RUDOLF

986 2-3 trgovec željezine.

KOZE za čizmare,
 KOZE „ šostare,
 KOZE „ remenare
 KOZE „ Satlere

Na malom i na velkom

DOBRU ROBU I FAL

pri B. MOZES

VU ČAKOVCU

piac. polek farne cirkve
 moći dobiti.

BOR-KIVONAT

Tökéletesen egészséges bornak pár perc alatti előállítására, a mely bor a természetes bortól miben sem különbözik ajánlom ezt a jónak bizonyult különlegességet.

Ára 2 kilónak (mely 100 liter bor előállítására elegendő) 5 frt 50 kr., a készítéshez szükséges vevény díjtalanul mellékeltek. A jó eredményért és egészséges gyártmányért kezeskedem.

Spiritus-meggazdálkodás

Éretek el az én utolérhetetlen Erősítő-Essenzem által a pálinkánál; ez kellemes és metsző ízű és csupán nálam kapható.

Ára 3 frt 50 kr. különkint (600—1000 literhez alkalmazva.) Használati utasítással ellátva.

Ezen különlegességeken kívüli ajánlok még esszenciákat Rum, Cognac és Likörök stb. készítéséhez utolérhellen minőségben. Utasító vények díjtalanul csomagoltatnak a küldeményhez. Árjegyzék díjtalanul.

Pollák Károly Fülöpp

Eszenc-különlegességek gyára: Prágában.

Szolid képviselők kerestetnek.

Horgony-Pain-Expeller.

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölést orvász, közhvény, tagszagadás stb. ellen legjobban ajánljuk a t. cz. közönség figyelmébe. Egy üveg ára 40 és 70 kr., és a legtöbb gyógyszerárban kapható.

Csak horgonnyal valódi!

Hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁS.

Férfi, női és gyermek czipők és kalapok.

Mindennemű ruha kelmék, fekete és színes kasmérok, kreton, voil, szefir parket, valódi rumburgi és kreász vászon, chiffon, ág és asztal terítők, mindennemű szőnyegek selyem, gyapju és mosó kendők, téli nagy kendők, fehér és színes valódi vászon zsebkendők, posztó és férfi ruhaszövetek, továbbá

férfi, női és gyermek czipők és kalapok mindennemű tugek, gallérok, selyem nyakkendők, hartsnyák, fehér és színes kötő pamut, bársony és selyem szalagok

szabott árak mellett a beszerzési árnál tetemesen olcsóbban adatkak el.

MAYER S-nél
Csáktornyan.

995 1-25.

A beszerzési áron alól.

Mindennemű ruha kelmék.

HUBAY JENŐ

hirneves hazánkfia hangversenye

BODÓ ALAJOS zongoraművész közreműködésével

Csáktornyan

1892. évi április 12-én a „Hattyu“ szálló nagytermében

HUBAY JENŐ

világhírű hazánkfia hegedűművész BODÓ ALAJOS zongoraművész közreműködése mellett fényes

HANGVERSENY

rendeztetik.

Helyárak: I—III sor 2 frt 50 kr., IV—VI sor 2 frt, VII—IX sor 1 frt 50 kr., állóhely 1 frt.

Belépti-jegyek előjegyezhetők és előreválthatók Fischel Fülöp könyvkereskedésében Csáktornyan.

KEZDETE PONT 8 ÓRAKOR